

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova

Colegiul Național de Comerț al ASEM

Directorul Colegiului Național de Comerț al ASEM,

Aprob:
L. Pleșca
19. Septembrie 2018

Curriculumul disciplinar

F.06.O.012 Teorie economică

Specialitatea: 101310 **Organizarea serviciilor în hoteluri și complexe turistice**

Calificarea: 422402 **Recepționeer unitate de cazare (calificare medie)**

Număr de credite - 3

Chișinău, 2018

Curriculumul a fost elaborat în cadrul Proiectului *EuropeAid/133700/C/SER/MD/12*
”Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională
În Republica Moldova”
Implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene

Autor:

Olga Enachi, profesoară de discipline economice, grad didactic doi, master în economie,
Colegiul Național de Comerț al ASEM

Aprobat:

Consiliul metodic-științific al Colegiului Național de Comerț al Academiei de Studii
Economice din Moldova

Directorul Colegiului Național de Comerț al ASEM

Lidia Pleșca

10 Septembrie 2018

Recenzenți:

1. **SRL „LEOGRAND HOTEL”**
Director, **Tayanc Husnu**
2. **ÎI „ULIM”, HOTEL „EUROPA”**
Manager, **Leșan Nadejda**

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic

<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>

Cuprins:

I.	Preliminarii.....	4
II.	Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională.....	5
III.	Competențe profesionale specifice disciplinei.....	6
IV.	Administrarea disciplinei.....	7
V.	Unitățile de învățare.....	7
VI.	Repartizarea orientativă a orelor pe unitățile de învățare.....	10
VII.	Studiul individual ghidat de profesor.....	11
VIII.	Lucrările practice recomandate.....	13
IX.	Sugestii metodologice.....	14
X.	Sugestii de evaluare a competențelor profesionale.....	16
XI.	Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii.....	19
XII.	Resursele didactice recomandate elevilor.....	20

I. Preliminarii

Statutul Curriculumului. Curriculum unității de curs F.06.O.012 „Teorie economică” ca componentă fundamentală a domeniului de formare profesională 1013 „Servicii hoteliere, restaurante și alimentație publică”, e realizată în baza prevederilor standardului profesional de calificare a specialistului 422402 „Recepționar unitate de cazare”, de la specialitatea 101310 „Organizarea serviciilor în hoteluri și complexe turistice”, a Planului de formare profesională aprobat de Ministerul Educației al Republicii Moldova, cât și a Codului Educației al Republicii Moldova.

Pregătirea profesională a tinerilor la specialitatea „Organizarea serviciilor în hoteluri și complexe turistice” are drept obiectiv primordial formarea competențelor de planificare, coordonare și monitorizare a activității profesionale a tinerilor ca viitori specialiști în organizarea serviciilor în cadrul hotelurilor și complexelor turistice, utilizarea eficientă a resurselor aflate în administrarea acestora.

Funcțiile Curriculumului. Funcțiile de bază ale Curriculumului sunt:

- act normativ al procesului de predare/ învățare/ evaluare și certificare în contextul unei pedagogii axate pe competențe;
- reper pentru proiectarea didactică și desfășurarea procesului educațional din perspectiva unei pedagogii axate pe competențe;
- componentă de bază pentru elaborarea strategiei de evaluare și certificare;
- orientare a procesului educațional spre formare de competențe la elevi;
- componentă fundamentală pentru elaborarea manualelor tipărite, manualelor electronice, ghidurilor metodologice, testelor de evaluare.

Elevii absolvenți ai domeniului de formare profesională 1013 „Servicii hoteliere, restaurante și alimentație publică”, pot activa în calitate de administrator, șef de secție sau de departament, șef de recepție în structurile de primire turistică cu funcțiune de cazare, instituții de stat sau private, în special în hoteluri și complexe turistice, recepționar al unității de cazare.

Scopul unității de curs „Teorie economică” este exat pe accentuarea aspectului formativ al domeniului, astfel încât elevii ce obțin calificarea 422402 „Recepționar unitate de cazare” să fie pregătiți să dea dovadă de competențe funcționale-acționale, adaptabilitate, responsabilitate, inițiativă și creativitate, caracteristici considerate esențiale în dezvoltarea personalității lor.

Beneficiarii Curriculumului. Curriculumul este destinat:

- profesorilor din instituțiile de învățământ profesional tehnic postsecundar;
- autorilor de manuale și ghiduri metodologice;
- elevilor care își fac studiile la specialitatea în cauză;
- membrilor comisiilor pentru examenele de calificare;

- membrilor comisiilor de identificare, evaluare și recunoaștere a rezultatelor învățării, dobândite în contexte non-formale și informale.

Astfel, fiind o unitate de curs fundamentală a Planului de formare profesională aprobat de Ministerul Educației al Republicii Moldova, e destinată elevilor anului III, specialitatea „Organizarea serviciilor în hoteluri și complexe turistice”, în semestrul VI, beneficiind de 60 de ore contact direct și 30 ore de studiu individual ghidat de profesor, și se creditează cu un număr de 3 credite.

Unitatea de curs „Teorie economică” ca o disciplină de sprijin în formarea viitorilor “recepționeri ai unității de cazare”, are strânse legături cu multe din disciplinele fundamentale și de specialitate ale domeniului „Organizarea serviciilor în hoteluri și complexe turistice” și servește drept suport pentru obținirea și perfecționarea abilităților și competențelor elevilor la programul de formare profesională “Servicii hoteliere, restaurante și alimentație publică”, după cum urmează:

- F.06.O.013 Managementul;
- F.06.O.014 Economia serviciilor de cazare;
- F.07.O.015 Marketingul hotelier;
- F.07.O.016 Bazele contabilității;
- S.07.O.022 Tehnologia serviciilor hoteliere;
- S.08.O.024 Gestiunea hotelieră.

II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională

„Motivația este un impuls interior, orientată spre realizarea unui scop dorit de elev, care are rol de activizare, orientare, dirijare și conducere spre sarcina propusă”.

Prin intermediul unității de curs „Teorie economică” ne propunem ca viitorii elevi încadrați în programul de formare profesională a specialității 101310 „Organizarea serviciilor în hoteluri și complexe turistice ” să obțină posibilitatea de a studia disciplina și de a determina importanța proprietății private, a raportului dintre cerere, ofertă, preț de echilibru, de a explora rolurile de producători și/sau consumatori, precum și de a calcula costurile de producție, veniturile, profiturile, precum și principalii indicatori macroeconomici, de asemenea să-și desfășoare cu profesionalism activitățile lor legate de evenimente și fenomene economice de la nivel micro și macroeconomic.

O atenție deosebită în cadrul cursului se acordă unităților de conținut consacrate trăsăturilor și mecanismelor contemporane ale economiei de piață. Astfel, la finalizarea acestuia levii vor fi capabili să înțeleagă sistemul funcționării economiei de piață și a pieții muncii, să utilizeze principalii indicatorilor macroeconomici (PIB, PNB, PNN, PIN, VN) cei al șomajului și

a inflației, să-și formeze un comportament economic rațional care să servească la identificarea promptă a soluțiilor optime pentru diverse probleme ce țin de procesul de organizare și prestare a serviciilor către clienți în cadrul hotelurilor și complexelor turistice.

Formarea competențelor funcțional-acționale în cadrul unității de curs „Teorie economică” este asigurată prin:

- aplicarea cunoștințelor de bază ale economiei, adecvate în diverse situații profesionale și de viață prin utilizarea unor concepte și practici ce țin de cultivarea raționalității economice;
- asigurarea oportunităților pentru introducerea, dezvoltarea și consolidarea unor abilități profesionale de planificare, coordonare și monitorizare a activității profesionale în cadrul hotelurilor și complexelor turistice;
- cercetarea tabelelor și a graficelor, analiza datelor, interpretări statistice, situații de gândire critică și analitică;
- aplicarea cunoștințelor profesionale în gestionarea eficientă a resurselor financiare, materiale, informaționale și umane, precum și menținerea unui parteneriat armonios între mediul interior și exterior al hotelului și/sau complexului turistic;
- dezvoltarea capacității de lucru în echipă și de conducere, cât și comunicare în public.

III. Competențe profesionale specifice disciplinei

Competențele profesionale specifice unității de curs „Teorie economică”, constituie un rezultat cumulativ al autodeterminării reflexive a elevului și al interacțiunii sale cu profesia de organizare a serviciilor în hoteluri și complexe turistice, desăvârșind astfel capacitatea de a aplica, a transfera și a combina cunoștințele și deprinderile în situațiile și mediile de muncă precum hoteluri, complexe turistice, restaurante și alimentație publică.

Performanța în activitatea profesională implică omniprezența competențelor profesionale specifice unității de curs „Teorie economică” și anume:

- CS.1 Analizarea fenomenelor și proceselor economice specifice teoriei economice;
- CS.2 Determinarea cererii și ofertei pe piața bunurilor de consum;
- CS.3 Prezentarea tranzacțiilor economice;
- CS.4 Identificarea consumatorului în activitatea economică;
- CS.5 Analizarea procesului de combinare a factorilor de producție;
- CS.6 Calcularea costurilor de producție și determinarea căilor de reducere a acestora la întreprindere;
- CS.7 Calcularea venturilor și profiturilor obținute de întreprindere;
- CS.8 Evaluarea și monitorizarea pragului de rentabilitate al întreprinderii;
- CS.9 Cercetarea firmelor pe piață cu concurență perfectă și imperfectă;

- CS.10 Definirea macroeconomiei ca domeniu al științei economice;
- CS.11 Calcularea indicatorilor macroeconomici;
- CS.12 Analizarea cererii și a ofertei forței de muncă;
- CS.13 Prezentarea formelor și cauzelor apariției șomajului;
- CS.14 Explicarea cauzelor apariției inflației ca dezechilibru macroeconomic;
- CS.15 Reflectarea politicii monetar-creditare prin identificarea cererii și ofertei de monedă;
- CS.16 Estimarea bugetului de stat în reglementarea economiei de piață.

IV. Administrarea disciplinei

Semestrul	Total ore	Numărul de ore de contact direct		Studiul individual ghidat de profesor	Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
		Teorie	Practică			
VI	90	40	20	30	Examen	3

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut
1. Obiectul de studiu și metodologia teoriei economice	
UC1.1. Analizarea fenomenelor și proceselor economice specifice teoriei economice. UC1.2. Calcularea costului alternative de oportunitate.	1. Teoria economică și obiectul ei de studiu. Nevoile, bunurile și resursele economice. 2. Obiectul și subiecții analizei microeconomice. 3. Costul alternativ și modelul posibilităților de producție.
2. Structura pieței și esența proprietății	
UC2.1. Analizarea funcțiilor și criteriilor de clasificare a pieței. UC2.2. Cercetarea subiecților, obiectului și formelor de clasificare a proprietății.	1. Piața – necesitatea și condițiile apariției pieței. 2. Funcțiile pieței și clasificarea pieței. 3. Proprietatea – subiectul, obiectul, principalele forme.
3. Mecanismul de funcționare a pieței bunurilor de consum	
UC3.1. Aprecierea și determinarea conținutului, a tipologiei și mecanismului de funcționare a pieței bunurilor de consum. UC3.2. Ilustrarea cererii și a ofertei ca principale mecanisme ale formării pieței.	1. Cererea: factorii determinanți. Legea cererii. Excepții de la legea cererii. Curba cererii. 2. Oferta: factorii ofertei. Legea ofertei. Curba ofertei. Tipologia ofertei. 3. Echilibrul și dezechilibrul pieței. Modificarea echilibrului pieței în cazul modificării cererii și/sau a ofertei.
4. Elasticitatea cererii și ofertei	
UC4.1. Evaluarea modalităților de calcul a	1. Elasticitatea: concept, noțiune, aplicație.

elasticității ca element al mecanismului pieței.	2.Elasticitatea cererii, tipuri de elasticități, factorii elasticității. 3.Elasticitatea ofertei în raport cu diferiți parametri.
5. Teoria comportamentului consumatorului	
UC5.1.Identificarea rolului comportamentului consumatorului în activitatea economică. UC5.2. Calcularea ratei marginale de substituție a bunurilor. UC5.3. Cercetarea condițiilor de constrângere bugetară și formarea echilibrului.	1.Comportamentul consumatorului: ipoteze și factorii determinanți. 2.Abordarea ordinală și cardinală a utilității. Utilitatea totală și marginală. 3.Curbele de indiferență. Harta curbelor de indiferență. Rata marginală de substituție a bunurilor. 4.Constrângerea bugetară a consumatorului. 5.Echilibrul consumatorului.
6. Teoria comportamentului producătorului	
UC6.1. Definirea conceptului de producție și a procesului de combinare a factorilor de producție. UC6.2.Calcularea ratei marginale de substituție tehnologică a factorilor de producție la întreprindere.	1.Producția și factorii de producție. 2.Combinarea factorilor de producție. Produsul total, mediu și marginal al factorilor de producție. 3.Izocuante. Harta izocuantelor. 4.Substituibilitatea factorilor de producție. Rata marginală de substituție tehnologică a factorilor de producție.
7. Teoria costurilor de producție	
UC7.1. Calcularea costurilor de producție. UC7.2. Determinarea căilor de reducere a costurilor de producție la întreprindere.	1.Conceptul și clasificarea costurilor de producție. 2.Costuri de producție pe termen scurt: Costuri totale, medii și marginale. 3.Costuri de producție pe termen lung: Economii și dezechilibrurile de scară.
8. Profitul și pragul de rentabilitate al întreprinderii	
UC8.1. Reflectarea profiturilor și a veniturilor obținute de întreprindere. UC8.2. Evaluarea și monitorizarea pragului de rentabilitate al firmei.	1.Esența și tipologia profitului. 2.Veniturile ca factor determinant al profitului. Tipologia veniturilor. 3.Maximizarea profitului și pragul de rentabilitate al firmei.
9. Comportamentul firmelor pe piața cu concurență perfectă și imperfectă	
UC9.1.Cercetarea condițiilor caracteristice fiecărui tip de comportament al firmelor pe piață cu concurență perfectă și imperfectă.	1.Concurența: esență, funcții, criterii. 2. Comportamentul firmei pe piața cu concurență perfectă. 3.Caracteristica generală și tipologia Monopolului. 4.Concurența monopolistică. 5.Oligopolul: caracteristica pieței oligopoliste.
10. Macroeconomia și principalii indicatori macroeconomici	

UC10.1. Definirea macroeconomiei. UC10.2. Calcularea indicatorilor macroeconomici ca factori obiectivi în derularea economiei statului.	1. Macroeconomia ca domeniu al științei economice. Scopurile și obiectul de studiu. 2. Agenții macroeconomici: funcții și scopuri. 3. Indicatorii macroeconomici de rezultate: PIB, PIN, VNB, VNN, VN, VP, VPD. 4. Metodele de evaluare a PIB-ului: PIB nominal și PIB real. Deflatorul PIB.
11. Instabilitatea macroeconomică și fluctuațiile ciclice	
UC11.1. Explicarea caracterului ciclic al economiei. UC11.2. Cercetarea și evaluarea crizei economice mondiale.	1. Caracterul ciclic al economiei și caracteristicile fluctuațiilor ciclice. 2. Tipurile și particularitățile ciclurilor economice (Kitchin, Juglar, Kondratiev). 3. Criza economică.
12. Piața muncii și componentele ei	
UC12.1. Analizarea cererii și a ofertei forței de muncă. UC12.2. Calcularea indicatorilor de șomaj.	1. Piața muncii și componentele ei 2. Cererea și oferta forței de muncă, factori de influență. 3. Șomajul: forme, cauze și indicatori. 4. Costurile șomajului și politici antișomaj.
13. Stabilitatea prețurilor și procese inflaționiste	
UC13.1. Explicarea cauzelor apariției inflației ca dezichilibru macroeconomic. UC13.2. Calcularea indicatorilor, costurilor și a consecințelor inflației.	1. Cauzele și formele inflației: inflație prin cerere, inflație prin ofertă. 2. Indicatorii inflației: Indicii Laspeyres (IPC), Paasche (IP), Fisher (IPP). 3. Costurile și politicile antiinflaționiste.
14. Echilibru macroeconomic general: Modelul AD-AS	
UC14.1. Ilustrarea cererii și ofertei agregate ca principalele componente ale echilibrului macroeconomic. UC14.2. Calcularea consumului, economiilor și investițiilor.	1. Cererea agregată și factori determinanți. 2. Consumul, component central al cererii agregate. 3. Economii și rolul lor în economia închisă. 4. Investițiile: esență, clasificare și indicatori. 5. Oferta agregată și modelele ofertei agregate. 6. Echilibru macroeconomic AD-AS.
15. Piața monetară	
UC15.1. Identificarea cererii și a ofertei de monedă. UC15.2. Reflectarea politicii monetar-creditare.	1. Moneda și rolul ei în economie. 2. Cererea și oferta de monedă. Echilibrul pieței monetare. 3. Politica monetar-creditară.
16. Bugetul de stat	
UC16.1. Estimarea rolului economic al statului și al bugetului de stat în reglementarea economiei de piață. UC16.2. Evaluarea politicii bugetar-fiscale și calcularea datoriei publice.	1. Structura bugetului de stat: veniturile și cheltuielile publice. 2. Politica bugetar-fiscală și datoria publică.

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unitățile de învățare

Lista unităților de învățare și repartizarea orientativă a orelor va fi redată în formă de tabel.

Nr. crt.	Unități de învățare	Numărul de ore				Total
		Contact direct			Studiul individual ghidat de profesor	
		Total	Teorie	Practică		
1.	Obiectul de studiu și metodologia teoriei economice	4	3	1	1	5
2.	Structura pieței și esența proprietății	3	2	1	1	4
3.	Mecanismul de funcționare a pieței bunurilor de consum	5	3	2	2	7
4.	Elasticitatea cererii și ofertei	3	2	1	2	5
5.	Teoria comportamentului consumatorului	5	3	2	2	7
6.	Teoria comportamentului producătorului	5	3	2	2	7
7.	Teoria costurilor de producție	3	2	1	2	5
8.	Profitul și pragul de rentabilitate al întreprinderii	3	2	1	2	5
9.	Comportamentul firmelor pe piața cu concurență perfectă și imperfectă	4	3	1	2	6
10.	Macroeconomia și principalii indicatori macroeconomici	4	3	1	2	6
11.	Instabilitatea macroeconomică și fluctuațiile ciclice	3	2	1	2	5
12.	Piața muncii și componentele ei	4	3	1	2	6
13.	Stabilitatea prețurilor și procese inflaționiste	3	2	1	2	5
14.	Echilibru macroeconomic general: Modelul AD-AS	5	3	2	2	7
15.	Piața monetară	3	2	1	2	5
16.	Bugetul de stat	3	2	1	2	5
Total		60	40	20	30	90

VII. Studiul individual ghidat de profesor

Studiul individual ghidat de profesor este acel gen de activitate independentă a elevului fără implicarea profesorului, prevăzută în curriculum disciplinar “Teorie economică” și în Planul de învățământ aprobat de Ministerul Educației al Republica Moldova, asumată prin indicațiile profesorului, desfășurată cu suportul metodic oferit de acesta, cu un număr de 30 ore din totalul de 90 de ore.

Studiul individual ghidat de profesor ca activitate educațională predominantă, are drept scop nu doar consolidarea și aprofundarea, dobândirea de noi cunoștințe, pregătirea către lecții, seminare, examene, dar și pentru formarea deprinderilor de studiu individual în general

(instruire, știință, activitatea profesională, capacitatea de-a lua asupra sa anumite responsabilități și a rezolva de sine stătător probleme, a găsi rezolvări constructive, a lua decizii în situații concrete).

Interrelația profesor-elev, în contextul studiului individual ghidat de profesor, implică un dialog permanent, un parteneriat de tip colaborativ și suportiv. Profesorul este mai ales facilitator, consilier, asistent, tutore, iar studentul devine treptat propriul „profesor”.

Abilitarea elevului pentru studiul individual este un proces dinamic, continuu și gradual. El nu poate fi lăsat la voia întâmplării, ci implică o planificare anticipată judicioasă a materiilor pentru studiul individual, a produselor ce trebuie de elaborat, a modalităților de evaluare cât și a termenilor de realizare prestabiliți. Toate acestea fiind indicate în tabelul de mai jos.

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
Unitatea de învățare 1. Obiectul de studiu și metodologia teoriei economice			
1. Metodele de cercetare utilizate în teoria economică.	1.Glosar economic 2.Cercetare de expert: „funcțiile teoriei economice”	Portofoliul Referat	Saptămâna 1
Unitatea de învățare 2. Structura pieței și esența proprietății			
1.Analizarea funcțiilor și criteriilor de clasificare a pieții. 2. Esența proprietății.	1.Glosar economic 2.Referat “ Piața, tipurile și funcțiile ei ”	Portofoliul Prezentarea referatului	Saptămâna 1
Unitatea de învățare 3. Mecanismul de funcționare a pieței bunurilor de consum			
1. Cercetarea legii cererii și ofertei, a prezentărilor grafice, tabelare și analitice. 2. Studiarea apariției echilibrului pieței.	1. Glosar economic 2.Graficele cererii, ofertei, echilibrului pieței. 3. Rezolvarea problemelor	Rezolvarea problemelor Reprezentarea grafică	Saptămâna 2
Unitatea de învățare 4. Elasticitatea cererii și ofertei			
1.Elasticitatea cererii și a ofertei în raport cu diferiți parametri.	1. Glosar economic 2.Graficele elasticitatea cererii, elasticitatea ofertei. 3.Rezolvarea problemelor	Portofoliul Investigarea Corectitudinea rezolvării problemelor	Saptămâna 3
Unitatea de învățare 5. Teoria comportamentului consumatorului			
1.Competențele Agenției pentru protecția consumatorului din RM.	1. Glosar economic 2. PPT „Organizarea procesului de protecție a consumatorilor în RM”	Portofoliul Proiect	Saptămâna 4
Unitatea de învățare 6. Teoria comportamentului producătorului			
1.Topul unităților de primire turistică cu funcțiune de cazare din Chișinău.	1.Glosar economic 2.Comunicare	Portofoliul Demonstrația informației selectate în comunicare	Saptămâna 5
Unitatea de învățare 7. Teoria costurilor de producție			
1. Analiza costului de producție și structura	1.Glosar economic 2. Rezolvarea problemelor.	Portofoliul Corectitudinea	Saptămâna 6

acestui.		rezolvării problemelor	
2. Cercetarea costurilor de producție pe termen scurt și pe termen lung.			
Unitatea de învățare 8. Profitul și pragul de rentabilitate al întreprinderii			
1. Estimarea și calcularea veniturilor și profiturilor la întreprindere.	1. Glosar economic 2. Rezolvarea problemelor.	Portofoliul Corectitudinea rezolvării problemelor	Saptămâna 6
Unitatea de învățare 9. Comportamentul firmelor pe piața cu concurență perfectă și imperfectă			
1. Monopolul, oligopolul și concurența monopolistică din R. Moldova.	1. Glosar economic. 2. Referat „Programul național în domeniul concurenței și al ajutorului de stat”	Prezentarea referatului	Saptămâna 7
Unitatea de învățare 10. Macroeconomia și principalii indicatori macroeconomici			
1. Istoricul macroeconomiei ca știință 2. Sarcini de analiză a indicatorilor macroeconomici în Republica Moldova	1. Glosar economic. 2. Tabel cu date statistice.	Prezentarea cercetării, Investigarea datelor statistice	Saptămâna 8
Unitatea de învățare 11. Instabilitatea macroeconomică și fluctuațiile ciclice			
1. Realizarea Top 10 crize ale secolului XX.	1. Glosar economic. 2. Cercetare de expert „Criza economică mondială din 2008 și efectele ei”	Portofoliul Expunerea cercetării	Saptămâna 9
Unitatea de învățare 12. Piața muncii și componentele ei			
1. Sarcini de analiză a ratei șomajului din RM 2. Agenția pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM).	1. Glosar economic. 2. Proiect „Piața forței de muncă în RM”. 3. Tabel cu datele statistice	Prezentarea proiectului și a datelor investigate	Saptămâna 10
Unitatea de învățare 13. Stabilitatea prețurilor și procese inflaționiste			
1. Inflația în R. Moldova și consecințele ei.	1. Glosar economic. 2. Rezolvarea problemelor.	Portofoliul Corectitudinea rezolvării problemelor	Saptămâna 11
Unitatea de învățare 14. Echilibru macroeconomic general: Modelul AD-AS			
1. Cerea și oferta agregată. Echilibrul în perioada scurtă și lungă de timp.	1. Glosar economic. 2. Rezolvarea probleme	Portofoliul Corectitudinea rezolvării problemelor	Saptămâna 12
Unitatea de învățare 15. Piața monetară			
1. Analiza pieței monetare și valutare a Republicii Moldova.	1. Glosar economic. 2. Cercetare de expert “Cercetarea sistemului bancar al RM”	Prezentarea cercetării, Investigarea datelor	Saptămâna 13
Unitatea de învățare 16. Bugetul de stat			

1.Cercetarea bugetului Republica Moldova, veniturile și cheltuielile publice.	1.Glosar economic. 2.Investigarea datelor statistice	Portofoliul Expunerea cercetării	Săptămâna 14
---	---	-------------------------------------	--------------

VIII. Lucrările practice recomandate

În cadrul seminarelor și a orelor practice, precum și studiile individuale ale elevilor ghidate de profesor, vor fi realizate activități ce se vor întruni într-un portofoliul, alcătuit din glosarul economic al elevului, probleme, studii de caz, exerciții, prezentări grafice, date statistice, cercetări de expert și proiecte.

Portofoliul elevului la disciplina „Teorie economică” va conține pagina de titlu (cu denumirea instituției, catedra, titlul, datele despre elev și profesor); separatoare pe teme (temele fiind specificate în tabelul de mai jos). Studiul individual elaborat de elev va fi prezentat în format electronic profesorului și arhivat în mapa electronică a grupei academice, după care transferat în baza de date electronică a instituției de învățământ profesional-tehnic postsecundar.

Nr. ctr.	Unități de învățare	Lucrări practice	Numărul de ore practice
1.	Obiectul de studiu și metodologia teoriei economice	Calcularea costului de oportunitate	1
2.	Structura pieței și esența proprietății	Determinarea tipurilor de proprietate	1
3.	Mecanismul de funcționare a pieței bunurilor de consum	Calcularea cererii (D) și ofertei (S) pe piața bunurilor de consum	2
4.	Elasticitatea cererii și ofertei	Rezolvarea elasticității cererii (E_D) și ofertei (E_S)	1
5.	Teoria comportamentului consumatorului	Calcularea utilității totale (TU) și marginale (MU), a ratei marginale de substituție (MRS_{xy})	2
6.	Teoria comportamentului producătorului	Determinarea produsului total (TP_L), produsului mediu (AP_L), produsului marginal (MP_L),	2
7.	Teoria costurilor de producție	Estimarea costurilor de producție (TC, AC, MC) și determinarea căilor de reducere a acestora.	1
8.	Profitul și pragul de rentabilitate al întreprinderii	Estimarea profitului (TII, AII, MII) și calcularea pragului de rentabilitate al firmei.	1
9.	Comportamentul firmelor pe piața cu concurență perfectă și imperfectă	Evaluarea concurenței perfecte, a monopolului, oligopolului, concurenței monopolistice.	1
10.	Macroeconomia și principalii	Determinarea indicatorilor	1

	indicatori macroeconomici	macroeconomici. Rezolvarea problemelor și studiilor de caz.	
11.	Instabilitatea macroeconomică și fluctuațiile ciclice	Investigarea ciclurilor Juglar, Kichin, Kondratiev.	1
12.	Piața muncii și componentele ei	Rezolvarea problemelor cu indicatorii șomajului.	1
13.	Stabilitatea prețurilor și procese inflaționiste	Calcularea indicatoriilor inflației: Laspeyres (IPC), Paasche (IP), Fisher (IPP).	1
14.	Echilibru macroeconomic general Modelul AD-AS	Determinarea consumului, economiilor, investițiilor. Calcularea cererii agregate (AD) și ofertei agregate (AS).	2
15.	Piața monetară	Estimarea cererii și ofertei de monedă, realizarea echilibrului pieței monetare.	1
16.	Bugetul de stat	Analiza veniturilor și cheltuielilor publice.	1
TOTAL			20

IX. Sugestii metodologice

Învățământul modern se axează pe implicarea cât mai mare a elevilor în procesul de predare/învățare-evaluare, urmărind nu doar transmiterea informațiilor, frontal, ci folosirea muncii în echipă, în colaborare, pentru a soluționa problemele acolo unde apar. Aceste metode ilustrează nevoia pe care o resimte școala, de a-și adapta demersurile la o societate aflată într-o continuă evoluție.

Activizarea unității de curs F.06.O.012 „Teorie economică” presupune folosirea unor metode, tehnici și procedee care îl implică pe elev în procesul de învățare, urmărindu-se dezvoltarea gândirii, stimularea creativității, dezvoltarea interesului pentru învățare în sensul formării lui ca participant activ la procesul de educare.

Ca ansamblu de acțiuni și operații de predare-învățare în mod deliberat, strategiile didactice sunt structurate și programate, fiind orientate în direcția atingerii, în condiții de maximă eficacitate a obiectivelor prestabilite în standardul profesional de calificare a specialității 101510 Turism.

Nr. ctr.	Tema	Strategii didactice, Metode de predare/învățare/evaluare
1.	Obiectul de studiu și metodologia teoriei economice	Prelegerea, învățarea prin descoperire, discuția generalizată

2.	Structura pieței și esența proprietății	Discuția didactică, problematizarea, studiul de caz, gândirea critică, portofoliul
3.	Mecanismul de funcționare a pieței bunurilor de consum	Demonstrația teoretică, brainstormigul, studiul de caz, portofoliul
4.	Elasticitatea cererii și ofertei	Știu / vreau să știu / am învățat, dezbateră, studiul de caz, portofoliul, exercițiul
5.	Teoria comportamentului consumatorului	Rezolvarea problemelor, studii de caz, portofoliul, gândirea critică
6.	Teoria comportamentului producătorului	Discuția didactică, problematizarea, studiu de caz, gândirea critică, portofoliul
7.	Teoria costurilor de producție	Conversația euristica, învățarea prin descoperire, harta conceptuală ierarhică
8.	Profitul și pragul de rentabilitate al întreprinderii	Demonstrația teoretică, gândirea critică, problematizarea, studiul de caz, portofoliul
9.	Comportamentul firmelor pe piața cu concurență perfectă și imperfectă	Expunerea, demonstrația, dezbateră, studiul de caz
10.	Macroeconomia și principalii indicatori macroeconomici	Conversația euristica, problematizarea, studiul de caz, brainstormigul
11.	Instabilitatea macroeconomică și fluctuațiile ciclice	Prelegerea, dezbateră, studiul de caz, proiectul, portofoliul
12.	Piața muncii și componentele ei	Discuția didactică, proiectul, învățarea prin descoperire, dezbateră
13.	Stabilitatea prețurilor și procese inflaționiste	Cumunicarea didactică, învățarea prin descoperire
14.	Echilibru macroeconomic general Modelul AD-AS	Gândirea critică, Știu / vreau să știu / am învățat, demonstrația.
15.	Piața monetară	Conversația euristică, prelegerea, dezbateră, studiul de caz, probleme
16.	Bugetul de stat	Învățarea prin descoperire, învățarea prin descoperire, harta ierarhică, rezolvarea problemelor, studii de caz, probleme

De astfel, în desfășurarea procesului educațional profesorul va juca un rol esențial. Acesta trebuie să-și pună în joc toate cunoștințele sale și întreaga lui pricepere, nu pentru a transmite pur și simplu cunoștințe care urmează a fi însușite mecanic, ci pentru a insufla elevilor săi dorința de a le dobândi, prin ei înșiși, printr-un studiu cât mai activ și mai intens.

Rolul profesorului se va rezuma la organizarea procesului de predare/învățarea/evaluare, de a susține efortul elevilor și de a nu lua asupra lui, integral sau partial timpul destinat procesului educațional.

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Evaluarea procesului de învățământ reprezintă o acțiune psihosocială complexă, bazată pe operații de măsurare și apreciere a rezultatelor activității educative/didactice, care reflectă calitatea variabilelor de sistem angajate operațional la nivelul corelației dintre subiectul și obiectul educației dintre profesor și elev.

Aplicată în cadrul unității de curs “Teorie economică”, evaluarea constituie procesul de apreciere a calității sistemului educational, a eficienței învățământului prin prisma raportului dintre obiectivele proiectate și rezultatele obținute de elevi în activitatea de predare/învățare.

Strategiile de evaluare stabilite în cadrul unității de curs “Teorie economică” în cadrul specialității “ ” sunt concepute astfel încât să solicite elevilor ca potențiali „agenți de turism” eforturi intelectuale și practic-acționale și să îi ajute să se dezvolte și să se modeleze în plan cognitiv, psihomotor și afectiv-motivațional.

În ce privește *cadrele didactice*, evaluarea v-a constitui:

- îi ajută pe profesori să cunoască nivelul de pregătire al claselor, atunci când este aplicată înainte de derularea unității de curs;
- înregistrarea continuă a progreselor în învățare, atunci când se aplică pe parcursul procesului instrucțional;
- la sfârșitul derulării unității de curs, să aprecieze rezultatele obținute, în lumina obiectivelor prestabilite.

Pentru *elev* evaluarea este mijlocul prin care el este perceput de profesor și cum îi apreciază această pregătire (însă nu întotdeauna evaluarea profesorului coincide cu autoevaluarea făcută de elev propriei sale pregătiri).

Structura actului evaluativ este analizată în viziune sistemică și cuprinde următoarele trei etape:

- *Verificarea* constituie componenta evaluării de constatare de către profesor a volumului și a calității cunoștințelor teoretice și practice dobândite de elev;
- *Aprecierea* constituie componenta evaluării care asigură estimarea (evidențierea) valorii, a nivelului și a performanțelor, competențelor dobândite de elev;
- *Notarea* constituie componenta evaluării care realizează măsurarea și validarea rezultatelor pregătirii elevului în urma controlului și aprecierii, care se realizează prin anumite semne (coduri și simboluri) convenționale, denumite note.

Nota școlară reprezintă aprecierea exprimată prin numere sau calificative care cuantifică global pregătirea, performanțele și conduita elevilor, în urma actului de examinare. Ea reflectă

progresul școlar și transformările produse în personalitatea elevului ca urmare a participării acestuia la instrucție și educație.

Pentru a fi sigur că aprecierile formulate la sfârșitul unei activități sunt cât mai aproape de realitate, cadrele didactice vor utiliza o varietate de tehnici sau metode, acestea completându-se reciproc. Procesul de predare/învățare/evaluare cuprinde:

- *Evaluarea inițială*, realizată la începutul procesului de predare/învățare/evaluare;
- *Evaluarea continuă* sau evaluarea verbală realizată în timpul procesului de predare/învățare/evaluare utilizând diverse metode, strategii didactice;
- *Evaluare formativă*, desfășurarea rezultatelor și abilităților, revenirea asupra celor învățate pentru a le corecta și a facilita trecerea spre o altă etapă, este orientată spre un ajutor imediat și încearcă să coreleze competențele elevului (inclusiv nevoile, interesele) cu caracteristicile conținuturilor de învățat. Se va desfășura cu regularitate sub forma unor teste ce vor include fișe de lucru, exerciții, prezentări grafice și va fi utilizată cu scopul de a recapitula și sistematiza cunoștințele obținute;
- *Evaluarea sumativă*, indică nivelul la care a ajuns un anumit elev la sfârșitul cursului dat, aceasta se produce „la termen”, fiind o evaluare finală, și se bazează pe informații obținute în urma unui examen, ce va conține diverși tipuri de itemi din conținuturile cursului;
- *Evaluarea lucrului individual al elevului ghidat de profesor*, ca o componentă novice, dar la fel de importantă a procesului de evaluare, presupune accesul la componentele de studiu individual asistat de profesor. Evaluarea se va desfășoară sub două forme: evaluarea continuă și evaluarea finală a portofoliului, ca element ce implică activ elevul în crearea, colectarea și selectarea produselor care satisfac scopul acestuia. Astfel, evaluarea continuă, este desfășurată în permanență, progresiv, în timp ce elevii studiază anumite unități de conținut, iar cea finală este efectuată la sfârșitul unității de curs.

Nr. ctr.	Produsele pentru măsurarea competenței	Criteriile de evaluare a produselor
1.	Comunicarea	• Selectarea și structurarea logică a argumentelor în corespundere cu tematica pusă în discuție. • Apelarea la propria experiență în argumentarea comunicării. • Utilizarea unui limbaj adecvat și bogat, respectarea normelor literare. • Utilizarea corectă și adecvată a mijloacelor orale de exprimare (intonația, gesturile, vocabularul etc.).
2.	Exercițiul rezolvat	• Înțelegerea enunțului exercițiului. • Corectitudinea formulării ipotezelor. • Corectitudinea raționamentelor. • Corectitudinea testării ipotezelor. • Corectitudinea strategiei rezolutive.

		• Corectitudinea rezultatelor. • Modul de prezentare a rezultatelor. • Modul de interpretare a rezultatelor.
3.	Problema rezolvată	• Înțelegerea problemei. • Documentarea în vederea identificării informațiilor necesare în rezolvarea problemei. • Formularea și testarea ipotezelor. • Stabilirea strategiei rezolutive. • Prezentarea și concluzionarea rezultatelor.
4.	Investigația	• Definirea și înțelegerea problemei investigate. • Folosirea diverselor procedee pentru obținerea datelor necesare. • Colectarea și organizarea datelor obținute. • Formularea și verificarea ipotezei cu privire la problema luată în studiu. • Alegerea și descrierea metodelor folosite pentru investigație. • Prezentarea metodelor de cercetare/laborator în ordinea în care au fost utilizate. • Comentariul comparativ al surselor de documentare. • Descrierea observațiilor. • Interpretarea personală a rezultatelor cercetării; • Realizarea de desene, grafice, diagrame, tabele. • Selectarea și oportunitatea surselor bibliografice. • Rezumarea celor constatate într-o concluzie exprimată succint și raportată la ipoteza inițială. • Modul de prezentare
5.	Proiectul	• Validitatea proiectului - gradul în care acesta acoperă unitar și coerent, logic și argumentat tema propusă. • Completitudinea proiectului - felul în care au fost evidențiate conexiunile și perspectivele interdisciplinare ale temei, competențele și abilitățile de ordin teoretic și practic și maniera în care acestea servesc conținutului științific. • Elaborarea și structura proiectului - acuratețea, rigoarea și coerența demersului științific, logica și argumentarea ideilor, corectitudinea concluziilor. • Calitatea materialului folosit în realizarea proiectului, bogăția și varietatea surselor de informare, relevanța și actualitatea acestora, semnificația datelor colectate s.a. • Creativitatea și gradul de noutate pe care-l aduce proiectul în abordarea temei sau în soluționarea problemei.
6.	Referatul	• Corespunderea referatului temei. • Profunzimea și completitudinea dezvoltării temei. • Adecvarea la conținutul surselor primare. • Coerența și logica expunerii. • Utilizarea dovezilor din sursele consultate. • Gradul de originalitate și de noutate. • Modul de structurare a lucrării. • Justificarea ipotezei legate de tema referatului. • Analiza în detaliu a fiecărei surse de documentare.
7.	Studiul de caz	• Corectitudinea interpretării studiului de caz propus. • Calitatea soluțiilor, ipotezelor propuse, argumentarea acestora.

		• Corespunderea soluțiilor, ipotezelor propuse pentru rezolvarea adecvată a cazului analizat. • Utilizarea adecvată a terminologiei în cauză. • Rezolvarea corectă a problemei, asociate studiului analizat de caz. • Punerea în evidență a subiectului, problematicii și formularea. • Capacitatea de analiză și de sinteză a documentelor, adaptarea conținutului. • Originalitatea studiului, a formulării și a realizării. • Personalizarea (să nu fie lucruri copiate). • Aprecierea critică, judecată personală a elevului.
8.	Cercetarea	• Activitatea de dobândire a cunoștințelor și rezolvarea problemelor; • Control ,obiectivitate, măsură, ipoteze, procedee matematice de prelucrare a datelor; • Utilizează concluzii pentru producerea unui progres în teoria și practica domeniului.
9.	Brainstorming-ul	• Definirea problemei • Investigarea definiției - problemă • Definirea scopului ca soluție a problemei • Identificarea resurselor și limitelor (constrângerilor) • Identificarea strategiilor care sunt similare sau au legătură unele cu altele • Rezumarea deciziilor de grup

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii

Instituția de învățământ are un rol extrem de important în sprijinul nevoilor de învățare ale elevilor, astfel încât contribuie la dezvoltarea unei relații armonioase dintre elevi și aceasta. Astfel, se administrează resurse locale pentru activitatea didactică, se realizează promovarea programelor de studiu, se furnizează o bibliotecă locală și una științifică în sprijinul elevilor, se comunică în permanență cu elevii, cât și se asigură accesul la programe educaționale și de specialitate, diverse proiecte din țară și în străinătate. Prin urmare, pentru orele teoretice, cât și pentru cele practice, sunt necesare sala de studii, tablă, cretă, proiector multimedial, ecran, calculator, conexiune la internet, laptop.

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/	Numărul de exemplare disponibile
1.	Teorie economică : Manual pentru instituțiile de învățământ superior de profil economic / Vol. 1 : Microeconomie / Eugenia Feuraș, Elena Cara , Marina Coban [et al.]; Acad. De Studii Econ. A Moldovei, Catedra „Teorie și Politici Economice”; coord.: Aurelia	procurată resursa	1 manual – 1 elev

	Tomşa. – Ed. a2-a. [Carte tipărită]. – Chişinău: S. n., 2016. – 296 p. – Bibliogr. La sfârşitul art. – ISBN 978-9975-53-729-2.		
2.	Teorie economică / Acad. de Studii Econ. A Moldovei, Catedra „Teorie şi Politici Economice”; coord.: Aurelia Tomşa.- Chişinău : S. n., 2013 (Î.S.F.E.-P. „Tipografia Centrală”).-ISBN978-9975-53-064-4 Vol.2. „Macroeconomie”.- 2013.-332p.-1000 ex. – ISBN 978-9975-53-211-2	Biblioteca ştiinţifică ASEM	1 manual – 1 elev
3.	Bucos Tatiana. Teorie economică (microeconomie) : suport metodico-didactic [Text] / Tatiana Bucos, Oxana Barbăneagră ; [Carte tipărită]. - Chişinău : [s. n.], 2010. - 176 p.. - Bibliogr. : p. 176. - ISBN978-9975-78-875-5	Biblioteca CNC al ASEM	pe fiecare bancă
4.	Bucos Tatiana. Teorie economică : suport didactic [Text] / Vol. 1 : Microeconomie / Tatiana Bucos, Oxana Barbăneagră ; Academia de Studii Economice din Moldova, Catedra " Teorie şi Politici Economice" [Carte tipărită]. - Chişinău : [s. n.], 2013. - 236 p.. - Bibliogr. : p. 236. - ISBN 978-9975-4361-4-4.	Biblioteca ştiinţifică ASEM	pe fiecare bancă
5.	Teorie economică: Curs de prelegeri [Text] / Universitatea Tehnica a Moldovei, Andrei, Cojuhari, Valentina Childescu. [Carte tipărită]. - Chişinău: 2012. - 416 p. - ISBN 978-9975-45-184-0	Biblioteca CNC al ASEM	Bibliotecă Sala de lectură
6.	Capsîzu Valeriu. Teorie economică. Microeconomie: concepte şi aplicaţii / Valeriu Capsîzu, Maria Hămuraru, Victoria Țăruş, [Carte tipărită]. - Chişinău : CEP USM, 2010. – 230 p.. Bibliogr: p.230. - ISBN978-9975-70-148-	Biblioteca ştiinţifică ASEM	Bibliotecă Sala de lectură
7.	Hămuraru Maria. Teorie economică. Macroeconomie: concepte şi aplicaţii / Maria Hămuraru, Victoria Țăruş, Valeriu Capsîzu.Ed.a.3-a. - Chişinău : S.n., 2013. – 290 p.- ISBN978-9975-4435-5-5.	Biblioteca CNC al ASEM	Bibliotecă Sala de lectură
9.	Sorocean Olga. Introducere în teoria economică: (curs univ.) / Olga Sorocean, Nelly Filip; Acad. de Stud. Econ. a Moldovei.– Ch. : ASEM, 2005. – 175p.- ISBN 9975-75-325	Biblioteca ştiinţifică ASEM	Bibliotecă Sala de lectură
10.	Moldovanu Dumitru curs de teorie economică / Dumitru Moldovan, cop. Mihai Bacinschi.- Ed.a.2-a. – Chişinău, 2008.- 432p.- ISBN 978-9975-61-208-	Biblioteca UTM	Bibliotecă Sala de lectură
11.	Teorie economică : [pentru uzul studenţilor] / col. de aut.: E. Feuraş [et al.] ; coord.: Aurelia Tomşa ; Academia de Studii Economice din Moldova, Cat. "Teorie şi Politici Economice" [Carte tipărită]. - Chişinău : ASEM, 2012-. - vol.	Biblioteca ştiinţifică ASEM	Bibliotecă Sala de lectură
12.	Trofimov Victoria. Teorie economică. Microeconomie / Victoria Trofimov et al. ; MOLDCOOP ; Univ. Cooperatice-Comercială din Moldova [Carte tipărită]. - Chişinău : UCCM, 2013. - 187 p	Biblioteca CNC al ASEM	Surse internet
13.	Baza de date a Băncii Naţionale a Moldovei	http://www.bn.m.org	Surse internet
14.	Biroul Naţional de Statistică a R. Moldova	http://www.statistica.md	

